

Joc si joaca - Eseu

Jocul si joaca sunt teme foarte des intalnite in viata cotidiana, iar ele reflecta o anumita tendinta a omului spre socializare. Jocul este ca generalitate mai strict, de aceea el prezinta reguli, unele trebuie respectate, iar altele sunt menite sa fie incalcate. Astfel apare dorinta oricarei fiinte umane de a depasi ceea ce este normal, de a depasi pe altii si de a se depasi pe sine, o tendinta spre perfectiune, ca tel principal al vietii. Mediocritatea este pentru cei slabi, de aceea omul a inventat competitia ca modalitate de afirmare.

Joaca este o forma de manifestare intalnita la copii, care incearca sa scape de rutina cu ajutorul imaginatiei. Acestia incalca toate regulile impuse de ratiune, de natura, de tot ceea ce este realizabil, prin crearea unor personaje supranaturale pe care le comanda sau in locul carora se pun chiar ei, impunand viziunea lor despre viata. Joaca se intalneste de cele mai multe ori in poezii cu continut destinat unei anumite categorii de varsta: copilaria, dar si in proza care vizeaza experientele si fazele formarii caracterului unui personaj, de la varstele cele mai fragede.

Ion Creanga a surprins in capodopera sa "Amintiri din copilarie", toate fetele personajului Nica, acel copil din Humulesti, care da dovada de inconstienta si naivitate puerila, ca atunci cand a furat pupaza din tei, crezand ca va dormi mai mult dimineata. Cand s-a vazut incoltit, s-a dus cu pupaza in targ, s-o vanda. Inca odata dovada naivitatii, cand mosul care parea interesat de cumpararea pupezei, i-a cerut-o copilului "sa o caute de oua". Apare aici si o relizare a situatiei atunci cand Nica afla ca mosul il cunostea pe tatal sau, ba chiar il vazuse prin targ in ziua aceea.

"La cirese" este o intamplare haioasa, in care se observa cat de copil era fiul Smarandei, alergand-o pe matusa Marioara prin toata gradina, nimicind canepa de acolo. Nica a luat bataie de la tatal sau pentru daunele provocate, dar nu a inteles nimic din ce i s-a intamplat, in afara de faptul ca si-a creat un reflex normal care-i spunea sa nu repete fapta; ca dovada, cand a fost cazat la Irinuca, impreuna cu prietenul sau Dumitru a reusit in foarte scurt timp sa darama casa femeii, din plictiseala. Frica intervine in comportarea copiilor, sperati si asa de modul ostil in care i-a primit scoala, iar acestia fug cu pluta pe Bistrita, pana in Borca la fratele lui Dumitru, Vasile. De acolo ei pleaca spre casa cu doi plaiesi calari, insa natura ii prinde din urma si ii pedepseste, schimband starea vremii brusc. Cei doi au constientizat ce au facut mai mult sau mai putin, insa nu au fost foarte afectati de cele intamplate: "Eu cu Dumitru insa o duceam intr-un cantec, strangand viorele si toporasi de pe langa plaiu, si mergeam tot zburdand si harjonindu-ne, de parca nu eram noi raiosii din Brosteni, care facusem atata bucurie la casa Irinucai."

Romanul lui Ionel Teodoreanu, "La Medeleni", vine cu un alt tip de joaca, modern, mult mai fictional, intalnit la Danut, singurul baiat al familiei Deleanu, care folosea imaginatia cand isi inchidea ochii pentru a se face pe sine eroul oricarei situatii: "inchizand ochii, Danut deschise turbinca lui Ivan...

...Danut e pasa sau sultan: n-are a face! Capul e infasurat intr-un turban de subt care rasar doua

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

musteti ca doua iatagane si o pareche de ochi fiorosi...Doi colti lungi ies prin gura ranjind. Coltii sunt imprumutati de la un strigoii!...

Sultanul Danut era asa de inspaimantator, incat Danut deschise ochii si se rasuci pe-o coasta(ceea ce ne spune ca el nu dormea, pentru ca toate aceste sa fi fost un vis, ci avea fantezii ce el insusi, ca mare erou)...Din odaia fetitelor s-auzea glasul Olgutei. Danut inchise ochii cu manie!

...Sultanul sta pe un tron de aur. De-a dreapta si de-a stanga, doua arapoaice, cu dinti ca frisca pe crema de cafea, flutura mari evantalii colorate. La picioarele tronului se-nsira mii de turbane aplecate pana la pamant. Toti se inchina sultanului. Numai doi harapi goi, negri si buzati, cu parul des si cret ca icrele negre, stau drepti s-asteapta cu mana pe securi. Nimeni nu vorbeste. Sultanul ridica un deget... Rasare un armasar care tresalta si ranjeste... Sultanul face un semn... Harapii inoada cozile Monicai de coada armasarului... Monica musca dintr-o caisa. Nu-i pasa! Lasa ca-i arata el sultanul!...O suta de mii de harapnice s-abat asupra calului...

Harapii o insfaca pe Olguta. Olguta da din picioare si se stramba la sultan. Asa! Bine!... Harapul ridica securea... Olguta e sperziata... N-are pe nimeni s-o apere decat pe fratele ei Danut... si-ntr-adevar, in fruntea unei osti, ca Mihai Viteazul, vine Danut, ucide pe sultan si pe harapi-turbanele fug- si scapa de la moarte pe Olguta si pe Monica. Olguta si Monica ingenuncheaua si-i saruta manile. El le ia pe sea si porneste, si porneste...". Danut se infrange pe sine si tot el este eroul, ceea ce demonstreaza infantilitatea acestuia si tendinta lui de a incalca toate regulile impuse de normal, si de a crea unele noi, ale lui personale, cu parametri stabiliti de el.

in poemul "Dupa melci", a scriitorului Ion Barbu, apare o noua forma de manifestare a copilului nestiutor, care intervine in natura, insusindu-si rolul de solomonar. Natura este neiertatoare si nu tine cont de varsta, iar copilul, care incearca sa forteze destinul, ajunge la un sentiment de vinovatie, iar momentul remuscarii este urmat de intelegere, de o revelatie. Se stradieste sa umple golul lasat, dar este neputincios, nepregatit, nu are calificarea necesara. Joaca aceasta nevinovata, prin intermediul descantecului, devine una tragica, dar tot raul este spre bine, experienta tragica fiind transformata intr-o experienta de cunoastere, care duce la maturizarea copilului.

Textul prezinta numeroase elemente fabuloase si personaje din mitologia autohtona sau a copiilor: mos Ene, baba Dochia, Paresemi etc. Intervin aici si superstitiile care circula printre copii de anumite varste:jocul umbrelor reprezinta monstrii inspaimantatori, vifornite, si vorba auzita:"Viu imi adusei aminte

Ce-auzisem inainte,
De o noapte intre toate
Urgisita,
Cand, pe coate,
Guri spurcate
Sufila vant

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Sa darame
Din pamant...
Cand, pe-un sloi, rupand din pita,
Baba Dochia-nvalita
Cu opt sarici
Sta covrig,
Sta, inghite
si sughite
si se vaicara
De frig,
-Hei, e noapte-aceea poate!".

Mihail Sadoveanu are un alt stil, el surprinde in cateva din operele sale jocul unor personaje cu destinul, cu viata si cu pericolul. Astfel in romanul "Baltagul", prozatorul prezinta lupta Vitoriei si a fiului ei cu destinul crunt pe care-l infrunta mergand pe drumul cel din urma al lui Nechifor Lipan.

in romanul "Fratii Jderi", se intalneste de nenumarate ori, ca o rutina, jocul cu viata si cu pericolul. Atat Ionut, cat si fratii sai, stefan si ceilalti de la curtea domneasca, traiesc intamplari periculoase la fiecare lupta a lor cu talharii sau cu turcii lui Mehmet.

Ionut se afirma cand il protejeaza pe Alexandrel voda de atacatorii lioveni si atunci cand apara grajdurile domnesti cot la cot cu strajerii si cu fratele sau, Simion al doilea comis, de Gogolea si Mosul Iliia Alapin sau Iliia chiorul.

Adevaratul pericol pentru Ionut este insa acela reprezentat de cetatea lui Suleiman-Beg, care o rapise pe jupanita Nasta, de care eroul nostru era indragostit. Acesta pleaca singur in cautarea ei si este prins de tatal sau si de fratii sai care-l ajuta sa patrunda in cetate si sa-l omoare pe pasa. Ionut stia ce pericol poate reprezenta aceasta aventura pentru el, ceea ce face obiectul deosebirii dintre joc si joaca, in joc cunoscandu-se limitele, consecintele, sansele, in joaca acestea fiind doar niste detalii nesemnificative, care pot fi stabilite pe loc.

"Jocul este lupta, hazard, simulacru sau vartej ametitor; jocul este un intreg univers cu sanse sau riscuri".